

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2015 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица (обн., ДВ, бр. 50 от 2015 г., изм., бр. 28 от 2016 г.)

§ 1. В чл. 6, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Вещото лице има свободен достъп и може да прави справки по делото, по което е назначено, включително по електронното досие, да получава копия от книжа и сведения с предимство в съда, прокуратурата, органите на досъдебното производство, административните органи и други служби и навсякъде, където е необходимо като се легитимира с удостоверение, издадено от органа, назначил експертизата. Вещото лице не дължи такси за издаваните съдебни удостоверения във връзка с поставената задача.“

2. В ал. 2 след думите „вещите лица“ се добавя „съобразно поставената задача“.

§ 2. Член 7 се изменя така:

„**Чл. 7.** (1) За вещь лице може да бъде утвърдено дееспособно лице, което отговаря на едно от следните изисквания:

1. заема академична длъжност - „доцент“ или „професор“ във висши училища, научни организации или Българската академия на науките;

2. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“ и има най-малко 5 години стаж по специалността;

3. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и има най-малко 7 години стаж по специалността;

4. има средно образование и най-малко 10 години стаж по специалността;

5. е служител на МВР и има завършено специално обучение в Академията на МВР или Научноизследователския институт по криминалистика на МВР;

6. е лекар с призната специалност по съдебна медицина, лекар без такава специалност, който работи в структура на лечебното заведение, осъществяващо дейност по съдебна медицина, лекар с друга медицинска специалност или лекар по дентална медицина.

(2) Лицето по ал. 1 трябва да отговаря и на следните условия:

1. да не е осъждано за престъпление от общ характер;

2. да не е лишено от право да упражнява професия или дейност;

3. да не осъществява функции по правораздаване в системата на съдебната власт;

4. да има разрешение за постоянно пребиваване в Република България, ако лицето не е български гражданин или гражданин на Европейския съюз, на държава - страна

по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

5. да е вписано е в съответния регистър на лицата, притежаващи определена професия, правоспособност или квалификация, когато такава вписване се изисква по закон;

6. да притежава диплома, свидетелство, удостоверение, сертификат, лиценз или друг документ, издаден от висше училище, професионална организация или учреждение по силата на закон, с който документ се удостоверява наличието на съответната квалификация или правоспособност.“

§ 3. В чл. 8, ал. 1 след думите „специализирания наказателен съд“ се добавя „и Агенцията по вписванията“.

§ 4. Член 10 се отменя.

§ 5. Член 11 се изменя така:

„**Чл. 11.** Кандидатите за включване в списъка на вещите лица подават пред органа по чл. 9, ал. 3 и 4 заявление на хартиен и електронен носител, придружено от следните документи:

1. лична карта - копие;

2. документ, удостоверяващ заемането на академичната длъжност за лицата по чл. 7, ал. 1, т. 1;

3. заверено копие от диплома за завършено висше образование с придобита образователно - квалификационна степен „магистър“, „бакалавър“ или диплома за завършено средно образование;

4. за кандидати, които са служители на МВР - документи за завършено специално обучение в Академията на МВР или Научноизследователския институт по криминалистика на МВР;

5. документи, удостоверяващи стажа по специалността: нотариално заверено копие на трудова или служебна книжка, а за лицата със свободни професии - доказателство за регистрацията или за вписването им;

6. свидетелство за съдимост и декларация, че лицето не е поставено под запрещение;

7. декларация, удостоверяваща съответствието с изискванията по чл. 7, ал. 2, т. 2 и т. 3;

8. декларация - съгласие на кандидата за вписването му в списъците на вещи лица и документи, удостоверяващи стажа му и допълнителна квалификация, ако има такава;

9. разрешение за постоянно пребиваване в Република България, ако лицето не е български гражданин или гражданин на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

10. удостоверение за достъп до класифицирана информация;

11. заверено копие от сертификат, свидетелство, удостоверение, лиценз или друг документ, издаден от висше училище, професионална организация или учреждение по силата на закон, с който документ се удостоверява наличието на съответната квалификация или правоспособност.

(2) От кандидатите, завършили висши учебни заведения в чужбина, може да се поиска да представят удостоверение за признаване на висше образование, при условие че придобитата от него диплома се признава от Република България и е легализирана.“

§ 6. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Комисията разглежда постъпилите заявления и предложения заедно с приложените документи и преценява съответствието им с изискванията на наредбата.“

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 7. Член 14 се изменя така:

„**Чл. 14.** (1) На вписаните и утвърдени в списъците вещи лица органите по чл. 9, ал. 3 и 4 издават „карта за вещо лице“ по образец, утвърден с решение на Висшия съдебен съвет.

(2) В картата се вписват трите имена на вещото лице и идентификационен номер.

(3) Идентификационният номер на вещото лице се генерира автоматично от специализиран софтуер за мониторинг и контрол на дейността на вещите лица от поредния номер на вписването, при първото въвеждане на данните за това вещо лице по утвърден от съответен съдебен орган списък.

(4) Органите по чл. 9, ал. 3 и 4 водят електронен регистър или хартиен регистър за издадените карти.“

§ 8. Член 15 се изменя така:

„**Чл. 15.** (1) Предложения за изменение и допълнение на утвърдените списъци на вещи лица се правят до края на септември на съответната календарна година.

(2) До края на октомври комисиите по чл. 13, ал. 1 и 2 актуализират списъците.

(3) До 15 ноември списъците се изпращат на министъра на правосъдието за обнародване в „Държавен вестник“ и за публикуване в интернет.

(4) Промени в списъците могат да се правят и през текущата година.

(5) Когато настъпят промени в данните за вещото лице, включено в списък на вещи лица, то е длъжно да уведоми комисиите по чл. 13, ал. 1 и ал. 2 в 7-дневен срок от настъпването им.“

§ 9. В чл. 16, ал.1 след думата „отписване“ се добавя „на специалисти от списъците на вещите лица“.

§ 10. Член 17 се изменя така:

„Чл. 17. (1) Специалист, включен в списъка на вещите лица, може да бъде отписан:

1. по негово искане;
2. ако настъпят обстоятелства, изключващи съответствието с чл. 7, ал. 2, т. 1, 2 и 3;
3. при поставянето му под запрещение или смърт;
4. при трайна невъзможност да изпълнява задълженията си на вещо лице по конкретни задачи повече от една година;
5. при нарушение на принципите по чл. 2 или неспазването на етичните правила за вещи лица;
6. когато многократно безпричинно отказва да му бъде възложена работа;
7. при многократно освобождаване на вещото лице от възложената задача поради несвоевременно изготвяне на заключението или забавянето му.

(2) Отписването се извършва с решение на комисии по чл. 13, ал. 1 и 2 при наличие на някое или на няколко от основанията по ал. 1;

(3) Решението на комисията за отписване на вещо лице от списъците се обнародва в „Държавен вестник“ и се публикува в интернет.

(4) След отписване на вещото лице то е длъжно да върне служебната си карта на органите по чл. 9, ал. 3 и 4, което се отбелязва в съответния регистър. При уведомяване за възникването на някое от основанията по ал. 1 или постъпило предложение за отписване на вещо лице комисии по чл. 13, ал. 1 и ал. 2 извършват проверка, като може да изискат допълнително представяне на документи и информация, включително и на писмени обяснения от вещото лице.“

§ 11. В чл. 20 ал. 1 се изменя така:

„(1) На вещото лице, включително и когато е служител на МВР, назначен на експертна длъжност, или служител на Прокуратурата на Република България (ПРБ), назначен на експертна длъжност, се заплащат разходите за пътни, дневни и квартирни, необходими за изготвяне на възложената експертиза, от органа, назначил експертизата, съгласно размерите, предвидени в Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г. (ДВ, бр. 11 от 1987 г.), и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г. (ДВ, бр. 50 от 2004 г.).“

§ 12. В чл. 21, ал. 2 след думите „вещото лице“ се поставя запетая и се добавя „включително и когато е служител на МВР, назначен на експертна длъжност, или служител на ПРБ, назначен на експертна длъжност,“.

§ 13. Член 22 се изменя така:

„Чл. 22. Когато за извършването на експертиза е определено вещо лице, което е служител на МВР, назначен на експертна длъжност, или служител на ПРБ, назначен на експертна длъжност, органите, назначили експертизата, заплащат на

министерството или на прокуратурата направените разходи за труд, консумативи и режимните разноски.“

§ 14. В чл. 23, ал. 2 се създава изречение второ: „При съобразяване и преценка на обстоятелствата по ал. 1 справка-декларация не обвързва органа, назначил експертизата.“

§ 15. В чл. 24, ал. 1 цифрата „2,3“ се заменя с „3“.

§ 16. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Когато се налага експертизата да бъде извършена в почивни дни или през дните на официални празници, това се посочва в акта за възлагане на експертизата.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и се изменя така:

„(3) За експертизи, извършени в почивни дни, възнаграждението може да бъде увеличено от 75 % до 150 %, а през дните на официални празници – от 100% до 200%.“

§ 17. В чл. 27, ал. 1 след думите „на вещото лице“ се добавя „по чл. 19“.

§ 18. Създава се чл. 37:

„Чл. 37. Вещото лице може да депозира писмен мотивиран отказ за изготвяне на експертизата в 7-дневен срок от получаване на съобщението за конкретните задачи.“

§ 19. В Приложение № 1 към чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 2 Клас „Съдебномедицински експертизи“ се изменя така:

„ 2. Клас „Съдебномедицински експертизи“.

Видове:

2.1. Съдебномедицинска експертиза на труп и трупни части.

2.2. Съдебномедицинска експертиза на живи лица.

2.3. Съдебномедицинска експертиза на веществени доказателства.

2.4. Съдебномедицинска експертиза по материали на досъдебното и съдебното производство.

2.5. Съдебномедицинска експертиза за телесно здраве“.

2. В т. 5 Клас „Съдебни инженерно-технически експертизи“ се създава т. 5.8.

„т. 5.8. Съдебно оценителска - автотехническа експертиза.“

3. В т. 7. Клас „Експертизи на материали, вещества и изделия“ се създава т. 7.4.

„т. 7.4. съдебна химико-токсикологична (токсикохимична) експертиза. ”

4. В т. 10. Клас „Оценителни експертизи“ се създават т.т. 10.1 – 10.9:
- „ 10. 1. оценка на недвижими имоти;
 - 10. 2. оценка на недвижими културни ценности;
 - 10. 3. оценка на машини и съоръжения;
 - 10.4. оценка на права на интелектуалната и индустриалната собственост и други фактически отношения;
 - 10. 5. оценка на търговски предприятия и вземания;
 - 10. 6. оценка на финансови активи и финансови институции;
 - 10.7. оценка на други активи, включително произведения на изкуството, които не са движими културни ценности;
 - 10.8. оценка на земеделски земи и трайни насаждения;
 - 10. 9. оценка поземлени имоти в горски територии.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 20. Параграфи 15 и 16 влизат в сила от 1 януари 2019 г.

ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО